

LAKI JA EVANKELIUMI

Väinö Hotti

”Jumalan sana on lakia ja evankeliumia. Laki ilmaisee meille Jumalan pyhän tahdon ja kurittaa meitä Kristuksen luo. Evankeliumi on iloinen sanoma Jumalan armosta, joka tarjotaan meille Kristuksessa” (Kristinoppi,1948, KO 55).

*”Mutta me tiedämme, että kaiken, minkä laki sanoo, sen se puhuu lain alaisille, että jokainen suu tukittaisiin ja koko maailma tulisi syylliseksi Jumalan edessä; sentähden, ettei mikään liha tule hänen edessään vanhurskaaksi lain teosta; sillä **lain kautta tulee synnin tunto**” (Room.3:19,20).*

*”Niinmuodoin on laista tullut meille **kasvattaja Kristukseen**, että me uskosta vanhurskaiksi tulisimme” (Gal.3:24).*

”Luther sanoo, että kirkossa sekä laki että evankeliumi on pidettävä voimassa ja saarnattava; evankeliumi edellyttää lakia ja on ilman sitä tarkoitukseton- Jos lakia halveksitaan, ei evankeliumikaan puhtaana pysy. Jos lain kimppuun hyökätään vaikka evankeliumin kunnian tähden, niin evankeliumi siitä enemmän kärsii” (Tunnustuskirjat, s.52).

”Me uskomme, opetamme ja tunnustamme, että lainsaarnaa ei ole ahkerasti harjoitettava ainoastaan epäuskoisten ja katumattomien parissa, vaan myös tosiuskovien, ja todella kääntyneiden, uudestisyntyneiden ja uskon kautta vanhurskautettujen parissa” (430).

Lain ja evankeliumin sekoittaminen

Nämä herrat (**Enarson, Doukhan, Lindeman, Ikonen**) sekoittavat onnettomasti lain ja evankeliumin. Vaikka he kiivailevat lain puolesta, heidän julistuksensa ei ole oikeaa lakia, koska siitä puuttuu Kristus, joka varsinaisesti terävöittää Jumalan lain – ja tekee siitä ”tappavaa”. **Laki surmaa elämäksi!**

Kun lain julistuksessa ei ole Kristusta, se muuttuu turmiovallaksi, joka vie helvettiin.

”Kirkossa on erikoisen ihanana valona mitä huolellisimmin pidettävä voimassa lain ja evankeliumin erotus, sillä sen avulla – Pyhän Paavalin neuvon mukaan – Jumalan sanaa oikein jaetaan” (emt. s.428).

Martti Luther: Galatalaiskirjeen selitys

Kun ajattelemme lain ja evankeliumin suhdetta, Raamatun jälkeen paras kirja lienee **Martti Lutherin Galatalaiskirjeen selitys**. Uskovat yli rajojen ovat tunnustaneet tämän kirjan etevämmyyden.

DAVID PAWSON

1. LUTHER sanoi Galatalaiskirjeen olevan Raamatun paras kirja. Hän sanoi: ”Tämä on minun kirjeeni.” ”Olen naimisissa sen kanssa. Se on minun Katieni.” Lutherhan avioitui Katherine – nimisen nunnan kanssa. Nyt hän sanoo olevansa naimisissa tämän kirjeen kanssa.

2. ERÄS TOINEN MIES sanoi: "Tämä epistola on kuin kivi purosta, jonka kanssa toisen Daavidin lailla Luther lähti kohtaamaan paavillista jättiläistä ja löi sitä otsaan."

3. JOHN BUNYAN *Kristityn vaellus – kirjan kirjoittaja sanoi: "Pidän Lutherin kommentaaria Galatalaisista parhaana kirjana haavoittuneelle omalletunnolle kaikista näkemistäni kirjoista – Raamattua lukuun ottamatta." Se oli John Bunyanin kunnianosoitus tälle vanhalle kirjalle.*

4. JOHN WESLEYLLE tällä kirjalla oli myös tärkeä merkitys. "Tätä lukiessaan hän tunsi sydämensä kummasti lämpenevän klo 8.45. 24.5.1738 Aldersgate Streetillä. Nyt siinä on Barkleyn pankki, mutta seinässä on kyltti, jossa kerrotaan, että siellä se tapahtui.

"Sydämessäni näet vallitsee tämä ainoa oppi: **Kristuksen usko**. Siitä minun jumaluusopillinen ajatteluni öin ja päivin lähtee, sen kautta kulkee ja siihen palajaa" (Luther, Galatalaiskirjeen selitys, s.7).

"Luonnostaan kaikki ovat sitä mieltä, että laki vanhurskauttaa" (370).

"Samoin lakikin oikeassa käytössä ollessaan muitta mutkitta paljastaa synnin, saa aikaan vihaa, syyttää, saattaa kauhuun ja vie mielet epätoivon partaalle. (Tämä on lain varsinainen käyttö,) ja tähän lain (pitää) pysähtyä" (376).

"Se lain käyttö on siis kaikkein parhain, kun näet lakia osataan viljellä siinä määrin, että se nöyryyttää ja panee janoamaan Kristusta" (396).

"Lain varsinaisena tehtävänä onkin saada meistä synnalaisia, nöyryyttää ja tappaa meitä, viedä meitä helvettiin ja riistää meidät puti puhtaiksi, mutta siinä tarkoituksessa, että tulisimme vanhurskaiksi, meidät korotettaisiin ja tehtäisiin eläviksi, vietäisiin taivaan korkeuksiin ja saisimme omaksemme kaiken. Se siis ei tapa vain tappaakseen, vaan se tappaa elämäksi" (413).

"Laki siis parhaimmassakin käytössään ollen kykenee ainoastaan viemään synnin- ja kuolemankauhun tuntemiseen"(434).

"Sillä niinkuin härät, jotka kovin vaivautuneina kantavat iestä, eivät korvaukseksi saa mitään muuta kuin ruokansa, ja niinkuin ne, sitten kun eivät enää kelpaa ikeellisiksi, teurastetaan, niin nekin, jotka laista etsivät vanhurskautta, ovat vankeja, ja heitä painaa orjuuden ies, toisin sanoen laki, ja loppujen lopuksi, kun kauan ovat kovalla työllä ja tuskalla itsensä loppuun näännyttäneet, saavat palkkansa: he jäävät orjaraukoiksi ikipäivikseen"(552).

DAVID PAWSON

ONGELMANA JUUTALAISET

Luulenpa, että kyseessä olivat juutalaiset uskovat. He seurasivat Paavalia kaikkialle ja olivat hänen suurin ongelmansa. He sanoivat pakanoille: "Älkää kuunnelko Paavalia." "Hän ei ole kertonut kaikkea." "Hän on kyllä johtanut teidät uskoon, mutta..." "Hän ei tuonut teitä täyteen uskoon, koska TARVITSETTE MOOSEKSEN LAIN KRISTUKSEN RINNALLE."

Hämmästelen (Pawson) sitä, miten monissa seurakunnissa tässä maassa 10 käskyä on naulittu seinään. Kristillisen seurakuntatalon seinälle kuuluu risti – ei kymmenen käskyä!

Kaikkialle, minne Paavali meni ja vei täyden evankeliumin Kristuksesta, juutalaiset uskovat seurasivat häntä ja sanoivat, ettei hän ole kertonut kaikkea: ”Nyt me olemme tulleet tuomaan koko tarinan.”...

YMPÄRILEIKKAUS – AVAIN JUUTALAIUUUTEEN

Paavali sanoo, että jos ihminen ympärileikkauttaa itsensä, se on vasta jäävuoren huippu. Jos sinut ympärileikataan niistä syistä, joita nämä opettajat opettavat, kaikki 613 lakia seuraavat perässä. Siksi Paavali on niin kiivas. Ei ympärileikkauksen itsensä takia. MUTTA SE AVASI OVEN JUUTALAIUUUTEEN!

Paavali oli saanut siitä tarpeekseen! Hän oli yrittänyt sitä ja tehnyt siinä parhaansa. Hän sanoi:

”Kun ajattelen käskyjä, joita noudatin – en niitä, joita rikoin, tunnen olevani KUIN PIKKUPOIKA, JOKA OJENTAA POTTAANSA JA SANOO: ”KATSO, MITÄ SAIN AIKAAN!” Paavali käyttää tässä kreikankielessä hyvin karkeaa sanaa kuvaamaan lantaa. Se on lannan veroista. Sitä on omavanhurskaus. Tätä se tuotti. Kiitos Jumalalle, olen vapaa siitä kaikesta!

”Niinpä minä todella luen kaikki tappioksi tuon ylen kalliin, Kristuksen Jeesuksen, minun Herrani, tuntemisen rinnalla, sillä hänen tähtensä minä olen menettänyt kaikki ja pidän sen roskana (sontana) - että voittaisin omakseni Kristuksen” (Fil.3:8).

JOS KEHOTATTE IHMISIÄ PITÄMÄÄN MOOSEKSEN LAIN, LÄHETÄTTE HEIDÄT HELVETTIIN!

Älkää laittako ihmisiä lain alle. Asettakaa heidät armon alle. Tämä on hyvin tärkeää. Olemme toki lainalaiset. Mutta SE ON KRISTUKSEN LAKI, ei Mooseksen laki. Se laki on mennyt vanhaksi.

SEKOITUSTA

Yksi nykypäivän seurakunnan suurimpia ongelmia on se, että kuten galatalaisillekin, ihmisille tarjotaan jatkuvasti KRISTUKSEN LAIN JA MOOSEKSEN LAIN YHDISTELMÄÄ!

Miksi luulette, että kirkoissa nykyisin on messupuvut, alttarit ja suitsukkeet ja papit? Emme tarvitse niistä mitään. Ne kuuluvat Mooseksen lakiin. Ne ovat vain luikerrelleet takaisin. Milloin olemme riittävän rohkeita, että alamme soveltaa Galatalaiskirjettä niin kuin se tarkoitettiin?

GALATALAISKIRJE 2

PELASTUKSESTA ON KYSYMYS

Apostolien tekojen kuluessa judaismin ja kristittyjen väliset siteet höltyivät. Se alkoi Stefanuksesta ensimmäisestä marttyyristä. Filippus, joka kastoi etiopialaisen eunukin, vei sen pitemmälle. Sen jälkeen Pietari jatkoi Korneliuksen kanssa.

Pian Jerusalemin juutalaiset uskovat olivat erittäin epäluuloisia tämän uuden uskonnon viemisestä pakanoille. Se ei tuntunut heistä riittävän juutalaiselta. Lopulta Paavali meni ylös Jerusalemiin haastamaan tämän antilähetystyöntekijöitä lähettävän keskuksen. Heistä uskoontulo ei riittänyt. Tarvittiin myös ympärileikkaus.

Todellinen kysymys ei koskenut ympärileikkausta. Takana oli kysymys, pitäisikö pakanasta tulla juutalainen, kun hänestä tulee kristitty. Mutta sen takana oli vielä suuri kysymys pelastuksesta itsestään. Ei judaismi tai ympärileikkaus, vaan PELASTUS. Kysymys kuului, tuleeko se uskosta vai teoista vaiko niiden yhdistelmästä.

TEE SE ITSE – USKONTO

Useimmat maailman uskonnot tarjoavat pelastusta teoista. Pitää rukoilla, paastota, antaa almuja jne. Ja lopulta ihminen pelastuu. Ihminen pelastuu omien pyrkimystensä kautta. Tee – se - itse – uskonto vetoaa ihmisiin, koska se jättää heille heidän ylpeytensä. ”Olen ansainnut sen.” Se on omavanhurskautta. **Jumala vihaa omavanhurskautta.** Hän käsittelee mieluummin syntiä kuin sitä. Tuleeko pelastus yksin teoista? Onko todella tehtävä parhaansa ja lujasti töitä sen saadakseen. Vai tuleeko pelastus tekojen ja uskon yhdistelmästä?

Jeesus ei tullut toimeen omavanhurskaiden ihmisten kanssa. Hän oli syntisten ystävä. Omavanhurskaiden fariseusten kanssa hän ei lainkaan pärjännyt.

Tästä myös täällä (Jerusalem ja Galatia) oikeastaan kamppailtiin. ”Teot plus usko” sanoo: ”Tee niin paljon kuin ehdit ja usko niiden osalta, joita et ehdi.” Pidä niin monta käskyä kuin pystyt ja pyydä Jumalaa antamaan anteeksi ne, joita et pysty pitämään.

Tämä on mitä tavallisin käsitys kristitillisyydestä. Jotkut sanovat, että se tulee uskon ja tekojen yhdistelmästä. Aloitamme uskosta ja jatkamme tekoihin. Pidämme lain sen jälkeen kun olemme uskoneet. Usko ensin ja pidä laki sitten! Tämän takia Paavali sanoi galatalaisille: ”Te aloititte hengessä. Aioitteko jatkaa lihassa?”

USKOSTA USKOOK

LAKI KUULUU LIHAAN! Se on oma yritykseni. Henki ei sitä tee, vaan sitä itse teet. Paavali taisteli ”Yksin uskosta” – käsityksen puolesta. ”Usko alusta loppuun.” ”En häpeä evankeliumia, sillä se on Jumalan voima jokaiselle joka JATKAA USKOMISTA.” Tässä on jatkuvaa tekemistä osoittava aikamuoto: ”Uskosta uskoon.” ”Usko ensimmäisestä viimeiseen.”

Emme siis voi tehdä tämän suhteen kompromissia. Jatkamme uskomista. Tämä on sen ydin. Ei usko aluksi ja sitten tee työtä sen eteen. Ei, vaan JATKAT USKOMISTA! On suuri ero siinä, että kehottaa ihmisiä jatkamaan uskomista tai ryhtymään lain pitämiseen. Tämä on se suuri kysymys, josta Paavali taistelee. Hän taistelee KRISTITYN VAPAUDEN PUOLESTA!

Lain esittäminen ihmisille missään määrin merkitsee heidän asettamistaan kirouksen alle.

”Katso, minä, Paavali, sanon teille, että jos ympärileikkautatte itsenne, niin Kristus ei ole oleva teille miksikään hyödyksi. Ja minä todistan taas jokaiselle ihmiselle, joka ympärileikkauttaa itsensä,

että hän on velvollinen täyttämään kaiken lain. Te olette joutuneet pois Kristuksesta, te, jotka tahdotte lain kautta tulla vanhurskaiksi; te olette langenneet pois armosta. (Gal.5:2-4).

VAIN 100 % KELPAA

Jeesus hyväksyy lain suhteen vain yhden ainoan tavan: 100 %, eli pidät ne kaikki tai olet rikkonut lakia. Sama pätee liikennesääntöihin. Jos olen ajanut ylinopeutta ei auta selitys, että pysähdyin kiltisti kaikissa punaisissa liikennevaloissa matkalla. Poliisi sanoo, ettei sillä väliä. ”Olet rikkonut lakia.” Näin sanoo myös Jumala. Laki ei ole mikään rivi helmiä. Se on kokonainen helminauha. **Pyhyys on kokonainen asia.** Jos sen rikkoo jostain kohti, helmet purkautuvat pois. Olet rikkonut lakia; ei ole väliä, kuinka monta käskyä rikoit.

Kolme ihmistä on nousuveden aikaan kivellä. Kiven ja rannan välillä on kolme metriä syvää vettä. **Ensimmäinen** hyppää metrin päähän - ja hukkuu. **Toinen** hyppää kahden metrin loikan – ja hukkuu. **Kolmas** jää ainoastaan puolen metrin päähän rannasta – ja hukkuu.

Lain pitämisessä ei ole väliä onnistuuko vähän vai paljon. Jos et onnistu 100 % koko homma on menetetty. Näin Jumala ajattelee – ja näin Hänen sanansa sanoo.

”Kirottu olkoon hän, joka ei jatka kaikkien näiden lakien pitämistä.” Tällaisen kirouksen alainen olet, jos yrität pitää lain käskyjä ja yrität taivaaseen omassa voimassasi. Raamatussa vanhurskaudelle on aivan toinen tie...

LAKIHENKISYYS

Siinä ketjussa ympärileikkaus on ensimmäinen lenkki galatalaisille. Eikä se kuulu evankeliumiin; se myötä tulisi pitää koko laki. Eivätkö ihmiset käytä hyväkseen sitä, etteivät he ole lainalaisia? Eivätkö he heittäydy laittomiksi? Toinen pieleenmeno on nimeltään antinomismi. Anti eli vastaan. Nomus eli laki.

Jos ihmiselle sanotaan, ettei hän ole lain alla, eikö hän säntää syntiin? Jotkut ihmiset pienessä mielessään näkevät vain nämä kaksi vaihtoehtoa, lainalaisuus ja kurittomuus. Jos ei anneta sääntöjä, ihminen päätyy itsensä hemmotteluun.

Merkillistä, miten seurakunnat osaavat laatia sääntöjä: *Kun olin METHODISTIPAPPI, oli parin sentin paksuinen kirja. ”Methodistiseurakunnan toiminnan ja kurinpidon perustuslaki.” Nyt se on jo 10 sentin paksuinen. Siihen lisätään 40 irtosivua joka vuosi. Jos säännöt ja säädökset toisivat herätyksen, metodistit jättäisivät meidät kuin nallit kalliolle. Mutta se kun ei tapahdu niin.*

Miten helppoa onkaan laatia sääntöjä eri asioihin ja kuvitella, että se tuo elämää. Se ei sitä tuo; VAPAUS TUO ELÄMÄN! Jumala vapautti meidät olemaan vapaita. VAHTIKAA LAKIHENKISYYTTÄ KUIN HAUKAT!